

Nuorttanaste

Bajasrakadus- ja čuvgitusbladde samidi.

»Gæca mon boadam farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 5.

15ad Marts 1902.

4ad jakkodak.

Divrraset ostujuvvum.

„Di lepet divrraset ostujuvvum; gudnijattet danditi Ibmela din rubmašedek ja din vuoinaidedek siste, mak gullaba Ibmeli!“ 1 Kor. 6,20.

Dat aigge girrkojagest, man siste mi dal ællet, goččujuvvu fasto-aiggen. Dam aige sardneduvvu dam kristalaš maielmest bæstamek Jesusa gillamuša birra. Girrkojn ja čoaggalmasvistin čujutuvvu dam Ibmel labba ala, gutte maielme suddo guodda. Mon jakam dat sëmma jurda læi maidai Pauluset go son girrestes Korintalažai di cælkka: »Di lepet divrraset ostujuvvum.« Dam sëmma guđad kapitalest oaidnep mu su ranggomen Korintalažai suddo diti. Son cælkka: »Epetgo di dieđe, atte din rubmašak læk Kristus lattok? Galgamgo mon dalle valdet Kristus lattoid ja dakkat daid fuorralatton?« Paulus ranggo Korintalažai dam fastes suddo, fuorruvuoda diti mutte son i ane maidege nittem daihe bælkkeksanid, son dušše muittota kristalažai sin stuora goargo ja nale, maid si læk ožžom Kristus bokte. Son maidai muittota, atte sin rumaš læ Bassevuoina tempel; mutto dat buok maņemus sadne, dam kapitalest orro mu mielas læme dat buok stuoremus ja divrrasæmus, dat sadne namalassi: »Di lepet divrraset ostujuvvum. Jurdašekop mi væhaš dam sane ala ja muittop mi dam juokke aige, go Bergalak, maielme ja oažamek suddoi min datto fillet. Vuost cælkkep mi:

I. Dat læ okta hærvas duotta-vuotta. »Di lepet divrraset ostujuvvum.« Mi læp »ostujuvvum.« Dam lonastusa vuoddojurddaga higjida dat æppeoskolaš ja Ibmelbiettalægje maielme ja goččoda dam gavppen. Mutto almaken læ lonastus oastema bokte

basse čallag oappo; dat sadne divrraset ostujuvvum læ okta guovtegarddam silggitus dam ala. Maielme lonastus læ dat buok stuoremus arbmoaddaldak, maid mi dam vanhurskes, basse ja rakisvuodast devddujuvvum Ibmolest læp ožžom. »Divrraset ostujuvvum.« Stuoress læi hadde, mi maksujuvvui maielme suddo oudast. Ibmel addi su ainoriegadam barnes dam suddolaš ædnam ala. Ibmel addi dam buok divrrasæmuš oame mi sust læi Almest ja ædnam alde. Dat addaldak vissa bavčagatti su aččevaimo; mutto son rakisti maielme nuft, atte son dam addaldaga addi.

Mutto bardne, bæstamek Jesus Kristus, maidai rakisti maielme, son i sæstam ješječas. Son addi ješječas, su audogasvuodas, su hærvasvuodas, su mašos, su rubmašes, su sielos ja su hægas, buok addi son. Dam vuostas ija dam suddost sevndjudattujuvvum ædnam alde fertti son vasitet hæstastaljast čiviti borram littest. I læm son boares ouddalgo doarradallujubme algi su vuostai. Ikko fertti son dolvuvjuvut su riegadam-gavpugest erit Nasareti. Go son dievas akkai olli ja su ibmelvuodas algi čajetet, čuožželi Bergalak ja maielme olles famoin su vuostai. Higjadus, bikko ja doarradallujubme šaddai su bæivalaš oassen. Mæcest gæččaluvvui son Bergalagast ige borram 40 bæivvai. Mutto i dast læm vel buok. Go don dam divrras lonastusa hadde ala jurdašak, de alle vajaldatte Getsemane ja Golgatha. Varrabivastak goaikoi bæstamek gallost dam vuoinalaš soadest Getsemane gardest, son doargesti, son rabaidi. »Ačče lægo vejolaš,« celki son, »de valde dam gæra mnst erit.« Mutto i læm vejolaš, son fertti dam gurret maņemus goaikanasa rag-

jai. Jos maielme galgai bestujuvvut, de bæstamek gurret fertti Ibmela moare gæra. Engelak botte ja apasmatte su, son darbaši „famo allagasast“ dam soattai, mi vel su ouddabælde læi. Dam gærast, maid son Getsemane gardest gurri, æi læm vel buok gillamušak; vela galgai son čadamanat higjadusa, bilko ja bagjelgæčatusa daidi rajidi, maid son goassege oudal i læm oaidnam. Basteles lanjakuono galgai son guoddet, ja su ala galgai čolggujuvvut. Rievte oudast galgai son šaddat gullat ja oaidnet gielastalle njuokčamid su ala verid guoddalæme. Dat gaska Getsemanest Golgathai læi vissaset Jesusi dat buok bakčasæmus aige, mi sust læi 33 jakkai dabe ædnam alde, dantiti cælkkep mi, son darbaši famo allagasast, ja dam oažoi son engel bokte Getsemane gardest. Mutto dat buok losimus ja givsalæmus buok boddoin ædnam alde, læi su gillamuš Golgatha ruosa alde. Dobbe hængai son guovte rievvar gaskast, su almalaš aččege læi guoddam su. Mi oaidnep su dobbe čuorvvomen: »Mu Ibmelam, mu Ibmelam manne læk don guoddam mu?« Getsemane varrabivastagai siste apasmattujuvvui son engelest; mutto Golgatha ruosa ala læi son guđdujuvum buok Alme vægain, vel su aččesge. Daved cælkka su 23ad salmast: Jos mon vela vagjolifčim jabmen-suoivvam lægest, de im mon bala bahast; dastgo don læk mu mielde.« Jesus læi harjanam agalašvuoda rajaset ačes særvvevuodast vagjolet, davja lavvi son, dallego son vagjoli dabe ædnam alde bælost bællai mannat rokkadallat su almalaš aččases, son i læm goassege dovddam dam gafhestusaatte guđdujuvut aččes; mutto Golgatha ruosa alde oaidme mi su

čuorvvomen: »Mu Ibmelam, mu Ibmelam, manne loek don guođdam mu.« Rakis lokke! Mi æp læk goassege dovddam, mi dat læ Ibmelast aibas erit guđđujuvvut. Vel dat buok surotæmus olmušge ædnam alde i læk guđđujuvvum Ibmelast. Son Bassevuoina bokte occa juokke sielo, nuft gukka go arbmoaigge bista. Mutto Jesus dovdai dam hirbmad-vuođa; moft dadde dat fertti bavčagattet su buttes suddotes vaimo.

Suddolaš jurdas dal dam, atte Jesus guđđujuvvui ačestes du diti, dat mađohes stuora hadde fertti maksujuvvut du sielo diti. Don loek »divraset ostujuvvum.« Mutto dast arvvedep mi ovta æra duottavuođa, namalassi dam:

II. Mi æp læk min ječaidæmek. Davja gullap mi olbmuid cælkemen: »Mon læm mu ječam hærra, mon dagam, maid mon datom.« Mon læm gullam nuorra gandaidd, guđek vela æi læk komfirmerijuvvum, hale-dæme bæsat „olles olmušen“, vai si besek dakkat nuftgo dattok. Mutto i dat læt nuft, mi æp læk min ječaidæmek oamek suddo balvvalet, daihe dam maielmest hæredet nuftgo mi haledep. Muite dal dam, nuorra ganda ja nieidda, go Bærgalak, maielme ja du ječak oažže suddoi dattok du fillit. Don læk ostujuvvum Ibmek ollaset, rumaš ja siello gulla sudnji. Juokke bæive læk don Ibmela obmudak, sikke čuvgis ja sevdujis boddoi siste gulak don sudnji. Su læp mi aigest ja agalašvuodast. Mi oažžop damditi ilost læt; dastgo dat Ibmek, gæsa mi gullap læ okta rakislaš ačče, gutte aive buore migjidi suovva, ja vaiko manga have orro dego lifčimek mi guđđujuvvum Ibmelast, de dat almaken i læt nuft; Ibmek i hilgo su manaides goassege, alelassi læ son min veketægje ja suogjalægje.

Mutto dat duottavuotta, atte mi æp læk min ječaidæmek, læ migjidi stuora dorvvon juokke bæive dam harrai, atte mi æp darbaš moraštet daihe æppadussi šaddat min aiggasaš bajasdoalo diti. Ibmek ješ læ loppe-dam mist oudastmorráš adnet. Dat ašše i læk gal ibmerdæmest dam lakkai, atte mi galggap fuolatesvuotti luottadet ja jurdašet, nuftgo mangas orrok dakkamen, go juo Ibmek læ loppedam min biebmad, mi be dalle læža hæten, jos mon vel in nuft višsalet ja

lossadet bargage. Ašše i læk dam lakkai. Suddojorralæme bæive celki Ibmek Adami: »Du gallobivastagak siste galgak don du laibad borrat.« Barggo, dat læ buok Adam manai oasse. Dam maielmest i gavdnu oktage, gutte barggat i fertte. Gonagasarajest truono vuolde dam vaivvaš gearjedægje ragjai ferttijik si buokak barggat. Mutto Hærra læ ješ loppe-dam olbmui bargo buristsivdnet, damditi i darbaš olmuš moraštet dorvotesvuodain. Gonagas Daved cælkka dam ašše harrai: »Mon læm læmaš nuorra ja læm šaddam boaresen; mutto im mon læk oaidnam dam vanhurskes olbmui heittujuvvumen daihe su nale occamen laibe.« Sal. 37, 25. Barga, vielljam ja oabbam! Barga angeret ja višsalvuodain du bæivalaš bargok, mutto alle morašt; dastgo dat i læk darbašlaš. Gal Hærra ješ moraš adna du oudast; dastgo son dovdada du nuft burist, atte vel logoge dietta du vuoktačalmin. Math. 10, 30. Mutto ovta dinga vel æp berre vajaldattet, namalassi dam duottavašvuoda: Ibmek læ loppedam buokaide bæivalaš laibe; mutto son i læk ovta mađe buokaidi mæredam. Damditi læk muttomak riggak ja muttomak gæfhe; davja gullap ja oaidnep mi gadašvuoda olbmui gaskast, dak, gæina uccan læ dam maielme obmudak, adnek davjau nukas miela dai vuostai, gæina æmbo læ; mutto dat i læk riehta. Ibmek læ ješ mæredam olbmui, man mađe son ješ læ gavdnam buorren. Jos læža dudnji ja mudnji juokkam vaivvašvuoda laibe, de læ son dam gavdnam monnodi darbašlažžan, son ješ didi, mi ruosaid monnodi læi avkkalæmus, son didi maid lævsoi dam ællemu oappogirjest moai darbašeime oappat, jos moai galgge cævcet examenbæive. Allo moai oasame diti nimmor; mutto gitto moai Ibmek ja addu moai sudnji gudne, nuftgo Paulus dam bajaballai bigjujuvvum čalabaikest cælkka. »Gudnejattet Ibmek din vuoinaidædek ja din rubmašædek siste, mak gullaba Ibmek.«

Mon læm lokkam muttom boares ibmelbalolaš læska birra, son læi gæfhe, nuft gæfhe go olmuš juo mat-tage dabe ođnam alde šaddat; mutto son læi almaken rigges — son læi rigges Ibmek siste. Go son bævd-dai čokkani borrat goiko laibe ja čæce

jukkat — dastgo harvve aige læi sust æra borramuš — lavvi son giedaides roakkotet ja cækket: »Moft mon dadde læm rigges Hærra Jesus, go buok dam suittam ja dasa vela du rakisvuoda!« Dat akko læi duttavaš; Mutto son læi dam koansta oappam ruosa skuvlast. Addus Ibmek, atte mi buokak oapašeimek dam sæmina skuvlast Hærramek Jesus lutte.

Suddo balkka læ jabmen.

Okta engelas sardnedægje muit-tali muttom oamedovdotes oaivvamuša birra čuovvovaš muittalusa.

Muttom olmai bođi oaivvamuša sagaidi, son jærrali olbmast: »Mi læ du barggo?« »Mon læm ravdde« vastedi nubbe. »Vuolge sidi ja rakad mudnji ovta lakke (kjettega) mi læ 10 alan gukkel!« Son manai ja farga oažoi dam garvesen. Ja go son daina bođi oaivvamuša lusa, de son i ožžom maidege mavsoid bargo oudast; mutto oaivvamuš celki sudnji. »Mana sidasak ja daga dam vel nubbe dam gukko.« Olmai manai, son dagai nuftgo læi goččotallam, mutto go son fast bođi, de oaivvamuš ain goččoi su mannat ruoktot ja dakkat dam ain gukkeb, ja go son manemuš gearde bođi oaivvamušša lusa lakkin, čanai son su julgid ja giedaid daidi lakkidi, maid olmai ješ læi barggam ja suppi su dolla-aššoi. Dat læi balkka, maid son bargos oudast oažžoi.

Aito dam lakkai manna maidai daina olbmui, gutte suddo ja Bærgalaga balvvala. Son rakada aldseis lakke, masa son æmbo ja æmbo čadnujuvvu. Valde dast oapo ja oca silod bestujume dam bale go armo-aige læ.

Friavuotta.

Manga jage dastoiddal adnu fangga daihe giddagasa direktørak Ohio statast Davve-Amerikast friavuoda viđa fanggi, guđek legje stata gid-dagasast, damditi go si legje burist ječaidæsek gævatam sin rangastus-aigesek siste. Guvernøra niēdēti sin ad-nomi, mutto sidai, atte dat ašše gal-gai čikkuset dollujuvvut, son sidai maidai, atte friavuotta i galggam ad-juvvut dallanaga, mutto jakkebæle damrajest dam vittasa, guđek ležžek buoremusad ječaidæsek gævatam sin

fanggavuoda dilesek siste. Go dak gutta mano legje vasam ravkkujuvvujegje fangak dam giddagasa girkkoi, si čoagganegje dokko buokak. Oudastčuožžo manai sardnestulloi ja celki: »Must læ dast vitta friavuodagirje mu giedast.« Jaskadvuotta læi stuores girkost, mangas čovkodegje aibas, ja vuorddem læi čalkemættom stuores, oroi læme, dego juokke vaimo časkemest lifči häittehen. Oudastčuožžo algi čilggit, moft ašše læ; mutto giddagasa pappa orostatti su ja celki: »Loga bajas namaid dallanaga, dak vaivanak jabmek, jos si galggek vuorddet, doala sarnak maññel.«

Oudastčuožžo algi dasto bajaslokkat namaid. »Ruben Johansen, dast læ dudnji friavuodagirjel« Son oudangeiggi dam čallujuvvum bevisa I oktage loaidastam ouddan. »Lægo buok fangak dast?« jærrali fanggafaktijægjest. „Læk gal“, vastedi nubbe. Oudastčuožžo čurvi dasto vel alebut: »Dast læ okta friavuodagirje dudnji, Ruben Johansen, vuollai-čallujuvvum ja sæileduvvum guvernørast, Ruben don læk fria olmai. I oktage čuožželam. Buokak dovde Ruben Johansena; dastgo son læi 19 jage læmaš giddagasast. Ollok fangain gečēe su ala ja vurdde, atte son galggai čuožželeit bajas ja ouddan-mannat; mutto Johansen ješ gæčai birra buok ja imaštalai, gi dat likkolaš matta læt, gutte friavuoda oažžo. Vimag gæčasti son papa ala, ja papa celki sudnji: »Ruben don læk fria olmai.« Ovtta gærde vel gæčasti Ruben biras ja jurdaši: »Lægo son oktage æra daina namain?« Fasten čurvi pappa: »Ruben don læk fria olmai.« Go pappa goalmad gærde čurvvu: »Ruben don læk fria,« de æska čielggagođi dam vuoras olbma jierbmai, atte sudnji læ friavuotta addujuvvum. Son čuožželi bajas ja hilljes, doarggestægje lavki-guim viežai su friavuoda girjes, ja go fangak mannagotte fangga-ladnadasasek, de Ruben čuoovvogođi mielde. Pappa fast fertti čuorvvu: »Ruben don læk fria olmai, mana olgus. Dasto ceska fuobmai son, mi friavuotta læ.«

Dam lakkai dakkek ollo olbmuk evangeliunin. Si jurdašek, atte friavuoda sardne læ æraidi, ige sigjidi. Si arvvalek, atte Ibmel armo adda sivo ja buoredabalaš olbmuidi, mutto i sigjidi. Ibmel datto læ, atte buok ol-

muk galggek audogassan šaddat ja duottavuoda dovdoi boattet. Evangelium bokte falla son armolažat bestujume ja friavuoda buok suddolažai-di, bestujume suddo famost ja suddo rangastusast. Dat læ dat friavuotta, man birra basse čala sardno. Mangas min aige oskok gal bestujume suddo rangastusast, mutto æi oro oskomen bestujume suddo famost, damditi oaidnep mi olloid daina, guđek gal kristalažžan ječaidæsek dovddastek; mutto gæi bæivalaš ællem čajeta, atte si suddo famost æi læk bestujuvvum. Daggar olbmuk æi læk Kristusa friavuoda muosatam, si læk slavak sin bahadabidæsek vuolde. Ollo lifči gal dam birra čallamuš, mutto saje diti ferttim mon dam have loapatet.

Dat 4 roato.

Muttom skotlandalaš, gutte læi ila vaimel garrem-jukkamušši, niegadi okti ovta niego. Son oini 4 roato vazgemen maññalagaid. Dat vuostas læi buoidde, dat nubbe ja goalmad læiga saggæ ruoinas, ja dat njeljad læi čalmetæbme. Olmai imastalai, maid son dat niekko galgga sistesdoallat; sikke son ja su akka læiga dam ala vissas, atte juoga surgadlaš dinga dat oudeb munest muittai. Go soai gukka læiga dam niego smiettam, bōdi sudno gandda sisa, son læi okta nuorra jierbmalaš barnaš, go son gulai niego celki son: „Gal mon čilggim dam dudnoidi:

Dat buoides roatto læ garrem-jukkamušai vuovde. Dat gukta ruoinas roatok ledne moai, ædne ja mon, ja dat čalmetes roatto læk don, ačēe. I lifči gal ila arad, atte don oapo dam niegost valdasik ja min dile nubbastuvaši.“

Væhaš mastge.

Muhamedanalažai lokko min aige læk arvo mielde 200 milliona. Daina gavdnujek 41,560,600 muhamedanalaš radđijegji vuolde, namalassi Tyrkiast, Arabiast, Persiast, Afganistan ja Marrokkost. Kinast asek 20 mill. ja Afrikast 36,400,000 bakenlaš radđejegje vuolde. 11 mill. arvo gullek Ruošaædnami 5 mill. Frankriki ja bagjel milliona Grækenlandi ja Rumæniai, 15 million Nederlandi ja 67 mill. Engelandi. Dat protestantalaš dronneg Wilhelmine ja dat protestantalaš gonagas Edward radđiba dam lakkai okti buok bagjel goalbmad oase buok muhamedanalažain. Hæpadin fertte dat celkkujuvvut, atte dam 20 million jamemættom sieloi særvest i gavdnu mæsta oktage kristalaš mišsi-

onsærvve, mi bargga evangelium videdet sieloi bestujubmai. Muhamedanalažak dollek nannosek gidda sin bibalest, man namma læ Koranen, si hæpadlažak higjidek kristalažai bibala. Goas galgga dai čagjadam olbmui vaibmoi nælgge boattet dam ælle Ibmel sane maññai? Goas galggek Golgatha ruosa suodnjarak bæsat čuovggat muhamedanalaš čednami bagjel?

Bargotesvuotta Kristianiast. Kristiania avisak muittalek, atte oaiivvegavpugest læ radđimen hirbmus stuora bargotesvuotta. 6000 arvo læk joavdelassan aibas — i læk mange lagan timestus, ja dam 6000 olbmu bargotesvuoda diti šaddek gillat arvo mielde 20,000 olbmu. Kristiania bargi særvve læ damditi čallam ja bivddam stuora digge 20,000 kr, bevilget dam stuoremus hæde væketam diti.

Lofotabivddo orro čajetæme šaddat obba buorre dam dalve. Buok fiskovarain čajetek telegramak buore bivdo.

Frankarika statavælgge læ dal ollam dam čabba summa 21,600,000.000 kr, ja dat lassan jagest jakkai. Dam summast gartta juokke olbmu ala 558 kr.

Frankrika fertte jagest makset 900,000,000 kr. vælge ja pensiona oudast, ja soattevekki manna 783,000,000 kr. jagest. Statakašast vuolggæ dalle nabbo 1,638,000,000 jagest oudalgo æra darbašlaš dingaidi valddujuvvu.

Nuorttanaste lokiidi.

Dam nummar rajest alggek boattet girkkohistorjalaš muittalusak dam blađđai. Mu jurda læ, atte manga sajest Finmarkost læ girkkohistorjalaš dietto uecan, damditi mon jakam, atte girkkohistorjalaš gærdomušač daihe muittalusak kristalaš girkkohistorjast iloin vuostaivalddujuvvujek Samiædnam vuonain ja maidai varrečoroi gaskast. Mon læm visses dam ala, atte juokkehas gutte rakista Ibmel ja su sane, maidai haleda diettet moft Ibmela særvvegodde dam maielmest læ soattam ja vuoitam.

Jos Ibmel ællem ja dærvašvuoda mudnji adda, nuft atte »Nuorttanaste« i šadda orrostet, de dak muittalusak šaddek čaðamannat mangga

jakkodaga. Bláde doallek berriek vurkkit bláded, vai dai sistdoallo mat- ta buorren boattet mañeb aigedige.

Girkohistorjalas muittalusak. Dat religionalas dille maiel- mest Kristus riegam aige.

Riekta arvvedam diti daid vad- desvuodaid, maid bagjel kristalášvuot- ta su sisaloaittastedines maielmai gal- gai vuottet, læ dat migjidi darbašlaš oažžot diettet maielme dili religiona harrai dam aige go Kristus riejadi; dastgo dam dieđo bokte boattep mi oaidnet dam rajetes billašume, mi dal- le rađdi ja kristalášvuoda dievas hær- vasvuoda dam ibmelvuoda famost. Mi boattep maidai oaidnet dam buristsivd- nadusa, maid kristalášvuotta mieldes læ buktam, ja stuoreb čuovga oažžop mi dai ollo dappatusai birra, mak læk læmaš dam kristaláš girkost. Olmuš- vuoda čiegnalas billašume læ gal pro- feta ovta summast čilggim dai sani bokte: **Sævdnjadvuotta gokča ædua- ma ja mierkka albmugid.**« Mutto manga lakkai boatta albmusi dat dai sani siste mærkášuvvum billašubme dam moadde religionast, mak dam aige rađdijegje bakeni ja Judalažai lutte, mi damditi aiggop sierranessi muittalet dam guovte birra.

Bakenvuotta.

1. Æppeibmelbalvvalusa algo.

Bakenvuotta i læm maielmest algo rajest. Ibmel, gutte læ sivdne- dam olbmui su govas mielde, læ mai- dai su duotta luondostes almustattam ječas olbmui ja addam jierme ja famo dokkalažat balvvalet su. Vel suddo- jorralæme mañelge sardneduvvui Hær ra nama birra ædnam alde, ja vaiko dietto ja dovdo Ibmel birra gal mut- tom oassai læi uccanam, de dat almæke i læm aibas časkam. Æska dam ale- lassi ouddanægje suddo bokte čuoželi æppeibmelbalvvalus, mi juo i læk æ- ra go ollaset erit gaiddam Ibmelest.

Apostal Paulus čilggi bakenvuo- da algo dam lakkai: »Vaiko si dov- de Ibmela, de æi si gudnijattam æige gittam su nuftgo Ibmela, mutto šad- de duššalažžan sin jurdagginsek ja sin jiermetes vaibmo sevdnjadattujuv- vui. Logadedin ječaidæsek visesen, de šadde si jallan ja nubbastutte dam

nokkamættom Ibmel hærvuoda nok- kavaš olbmui ja loddi ja njælje-juolg- gasaš spiri ja gærbmaši gova lakasaž- žan.« Rom. 1, 21-23.

Mi diettet, atte læ nuft, moft Paulus dast cælkka bakenvuoda birra. Muttomak čibidæsek sojatek govai ja njælje-juolgak spiri ja loddi oudast. Ouddamærka diti Egyptalažak rokka- dalle vuoksai, gattoi, ibisloddi ja kro- kodillai. Ærak, nuftgo Persalažak rokkadalle bæivvai, manoi ja nastedi, ja dak guokta dam aige cenemusad rakaduvvum ja bajasčuyggijuvvum ol- muš-čærdak, Grækalažak ia Romala- žak rokkadalle govaidi ja olbmuidi. Sin ibmel-oappo læ sægotubme jalla- vuodain ia fastevuodain. Sin alemus ibmelæsek birra jakke si, atte son eli dai buok hæpadlæmus dagoi siste, su ačest norrdasti son tronost erit ja ča- nai su gidda lænkaidi bodne-maiel- mai; son læi okta viekes fillijægje, dat nuoskemus ja vækkavaldlæmus rievvar. Si jakke, atte mæsta juokke bahadabest læi su suogjalæje-ibmel. Suollagest læi su ječas ibmel, gæsa son rokkadalai, go son suoladet aigoi, ja son jaki nannoset, atte su ibmel su væketa. Dat olmuš, gutte 6ad bakkom-suddost eli rokkadala su ječas ibmeli, gæn si goččudegje Venusen, Jukkes læi maid su Ibmel, ja dam namma læi Backus.

Juokkehaš matta arvvedet, moft daggar ibmelbalvvalus læi ja maid dat dugjoi. Dast i gavdnum mikke- ge vuoinalášvuodaid. Čala cækka, at- te Ibmel i asa tempelin dakkujuvvum giedain, ige son balvvaluvvu olbmui giedain, nuftgo dat, gutte maidege darbaša; mutto bakeni tempelin cæg- gægje govabazzek æppeibmelin, muttomak legje dam lakkai rakaduv- vum atte oaze himoid gocategje, æ- rak fast legje gollus ja suorgatatte.

Daidi ibmelidi oaffaruššujuvvui vuottet diti sin buorredokkalašvuoda Hirbmuš ollo spirik manne bakenlaš ibmelbalvvalus-oaffaridi, ja gavdnujeg- je maidai dat olbmukge, guđek ječai- dæsek adde oaffaren sin ibmelidesek soavatam diti. Manga bakenlaš ol- muščærdai lutte læi davalaš vierro ib- melbalvvalusain olmuš-oaffarid adnet. Dak, guđek mærragadin ase oaffaruš- še hævvanam olbmui rubmašid, mak gadedi rivdde, ærak fast oaffarušše soatte-fangaid. Ovta olmuščarda lutte læi dam aige vierro ovta gærde ja-

gest valddet dai buok čabbasæmus nuorra olbmai ja sin doalvot ovta mæreduvvum bæive oaffaruššam baikkai, æppeibmeli altar lusa, gost si surggadæmus lakkai goddujuv- vujegje stuora illon daidi, guđek bir- ra-čužžo ja gečče.

Muttomin adnujuvuvujegje dat nuftgoččujuvvum Backus-festak, dalle čoagganægje hirbmadet olbmuk, ja sin mænnotus læi juokke lakkai faste ja gafhad. Muttomak gudde vuovtaidæ- sek siste gærbmašid, ærak fast njille vuosakættes biergo, muttomak ridejeg, je hæstai alde, ærak fast bokkai alde, dai mañest čuvvu fast muttomak, gu- đek gudde govaid nuoskemus sortast, ja buok mañemusast oinujegje hirb- mus stuora joavkko jukkam olbmuk, guđek huikko ja raikedegje. Tempe- lak maidai gavdnujegje, maina, pap- pa-nissonak legje gudnetæmek, mutto almæken jakke bakenak, atte dai nis- soni rokkadusak erinoamaš buristsivd- nadusa bukta. Ollo lifči gal muitta- let bakenvuoda fastes dagoi birra, mutto mi æp šat dam have sarno sin birra.

2. Čuovgga sævdnjadasati.

Johanes duodasta, atte, vaiko sævdnjadas i arvvedam čuovgasa, de dat almæken baiti dam sisa. (Joh. 1, 5) Damditi jakkep mi, atte dat Ibmela čuovgas, mi læi sivdnadusa rajest al- mustuvvam maielmai, su duojes læ dugjom juobe soamesge bakena vaimo ala dam aige. Westermeier muittala su girkohistorjas siste, atte dam aige æppeibmelbalvvalægje albmuga siste gavdnu muttom oassai dat duotta Ib- mela dovdo čuovgas. Migjidi muitta- luvvu, atte ollok bakenin hæde ja morraša boddoin harvve aige čuorvvo- gotte sin æppeibmelidi; mutto si adne davja dai sanid: »Ibmel bokte!« »Nuft duodaid go Ibmel ælla!« »Ibmel væ- ked mul!« j. n. v.

Æmbo.

„Nuorttanaste“

olgušboatta 2 gærde manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive juokke ma- nost — ja maksa kr. 1,00 — ovta kruvna jakkodagast ja kruvnoale daihe 50 ora jakkebælest.

Bládde matta dingujuvvut juok- ke poastarappe lutte, komiššonærai lutte ja olgosaddest G. F. Lund Si- gerfjord, Vesteraalen.

»Nuorttanaste čalle prentejægje ja olgosadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.